

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720204157
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5720204157.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci navrhovateľa/muža, ktorého otcovstvo má byť určené: I. X., nar. X.X.XXXX, trvale bytom X., L. XXXX/XX, právne zastúpený advokátom JUDr. Andrejom Bryjom, so sídlom L., Y. XX, maloletého dieťaťa: X. X., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin a poručníkom K. J., nar. X.X.XXXX, bytom C., E. B. B. XXX/XX a matky maloletého dieťaťa: X. X., nar. XX.X.XXXX, bytom X., L. XXXX/XX, zastúpenej opatrovníčkou X. X., nar. XX.X.XXXX, bytom tamtiež, o určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého, na základe odvolania K. J. proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 11Pc/19/2020-205 zo dňa 7. decembra 2021 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e vo výrokoch o zverení maloletého X. X., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, vrátane oprávnení zastupovať a spravovať majetok maloletého, o určení výživovacej povinnosti matke, o zmene rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/224/2016 z 9.11.2017 a o nároku na náhradu trov konania, a v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Rozsudok okresného súdu z o s t á v a n e d o t k n u t ý vo výroku o určení, že navrhovateľ I. X., nar. X.X.XXXX je otcom maloletého X. X., nar. XX.X.XXXX pochádzajúceho z matky X. X., nar. XX.X.XXXX.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (východiskovo) určil, že navrhovateľ I. X. je otcom maloletého X. X.. V rámci rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností konštatoval, že je prirodzené a žiaduce, aby dieťa vyrastalo a viazalo sa na svoju najbližšiu rodinu; v tomto prípade otca, ktorý má aktuálne splnené všetky zákonné predpoklady pre riadne plnenie si rodičovských povinností. Doplnil, že v záujme sledovania ďalšieho vývoja maloletého dieťaťa kolízny opatrovník už avizoval podanie návrhu o dohľad nad starostlivosťou otca o maloletého X., aby sa predišlo prípadnému zanedbaniu starostlivosti o dieťa.

2. Vyživovaciu povinnosť matky určil okresný súd vo výške 30% zo životného minima. Dotknuté výživné je maximálne možné, keďže matka je zdravotne postihnutá a potrebuje finančné prostriedky na zabezpečovanie najmä vlastných potrieb. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (§ 52 CMP).

3. Proti tomuto rozsudku (s výnimkou výroku o určení otcovstva) podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie K. J., ktorá sa alternatívne domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, alebo jeho zmeny. Zdôrazňovala, že o maloletého X. sa stará v podstate od jeho narodenia (od jeden a pol mesiaca jeho veku) a stala i jeho poručníkom. Poukazovala na to, že je potrebné veľmi citlivo zohľadniť okolnosti splodenia maloletého dieťaťa a celkovo posúdiť, či otec je tým, kto má zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa.

4. Odvolateľka namietala postoj a prístup Centra pre deti a rodiny, ako i kolízneho opatrovníka k posudzovanej záležitosti, ktorí v rámci svojich vyjadrení vychádzali len z izolovaných skutkových okolností. Dodala, že vo vzťahu k otcovi nebolo dostatočne skúmané, aké podmienky má vytvorené pre zabezpečovanie starostlivosti o dieťa; vrátane súvisiacich otázok jeho zamestnania, bývania, spolužívajúcej osoby atď. Odvolateľka považovala napadnutého rozhodnutia tiež za nedostatočne odôvodnené.

5. Centrum pre deti a rodinu a kolízny opatrovník s odvolaním K. J. nesúhlasili a navrhovali rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdiť.

6. Rovnako navrhovateľ/otec nesúhlasil s odvolaním. Poukazoval na jeho procesné nedostatky, ako aj na samotnú pozíciu K. J., ktorej poručníctvo určením otcovstva zaniká. Mal za to, že z celkového kontextu odvolania vyplýva, že odvolateľka svoj osobný záujem nadradila nad záujmy maloletého dieťaťa. Do pozornosti dával stanoviská kolízneho opatrovníka a Centra pre deti a rodinu, ktoré jednoznačne potvrdzovali jeho spôsobilosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého X..

7. V následných reakciách tak odvolateľka, ako aj otec zotrvali na svojich prvotných postojoch, vrátane súvisiacej argumentácie. Odvolateľka okrem iného uviedla, „že okresný súd nevykonal také dôkazy, ktoré sa mne javia ako rozhodujúce“.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vyplývajúcom z podaného odvolania (§ 65 v spojení s § 107 CMP), z ktorého titulu zostal nedotknutým odvolaním nenapadnutý výrok o určení otcovstva navrhovateľa k maloletému X. a v preskúmanej časti bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP v spojení s § 35 a § 63 CMP a § 391 ods. 1 CSP.

9. Nakoľko v priebehu vykonávania úkonov súdu prvej inštancie spojených s odvolaním bolo zistené, že otec sa dopustil porušenia povinností probačného dohľadu, krajský súd vykonal v danej spojitosti doplňujúce šetrenie. V jeho rámci bolo ustálené, že Okresný súd Martin v konaní pod sp. zn. 13Pp/64/2020 na verejnom zasadnutí dňa 9.5.2022 rozhodol tak, že odsúdený I. X. (navrhovateľ v súdnej veci a otec maloletého dieťaťa) sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia neosvedčil a vykoná zvyšok trestu odňatia slobody vo výmere 1 rok 10 mesiacov a 24 dní.

10. Keďže bezprostredne zo zápisnice o dotknutom verejnom zasadnutí vyplývalo, že odsúdený (otec) podal voči vyhlásenému uzneseniu sťažnosť, odvolací súd rozhodujúci v prejednávanej veci (v jej časti týkajúcej sa starostlivosti o maloleté dieťa) vyčkal na rozhodnutie tunajšieho súdu ako odvolacieho súdu v rámci predmetnej „trestnej“ veci. Krajský súd v Žiline pod sp. zn. 3Tos/58/2022 dňa 25. augusta 2022 rozhodol tak, že sťažnosť odsúdeného I. X. zamietol ako nedôvodnú. Z daného titulu je nepochybné, že otec bude povinný vykonať zvyšok trestu odňatia slobody vo vyššie uvedenom rozsahu takmer dvoch rokov.

11. Táto skutková okolnosť absolútne zásadným spôsobom ovplyvňuje rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X., samozrejme aj (či skôr prioritne) v otázke osobnej starostlivosti o maloletého X.. Otec, ktorý je z rodičov - vzhľadom na závažné zdravotné postihnutie matky, spojené i s obmedzením jej spôsobilosti na právne úkony - jediným, kto reálne môže osobnú starostlivosť zabezpečovať, sa bude totiž musieť podrobiť výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, a to v značnom (časovom) rozsahu.

12. Nadväzne je nevyhnutné - v podstate nanovo - ozrejmiť relevantné aktuálne skutočnosti a v závislosti od konkrétnych výsledkov dokazovania prikrčiť k riešeniam a opatreniam (vrátane nevyhnutných súvisiacich súdnych rozhodnutí), ktoré budú spôsobilé rešpektovať najlepší záujem maloletého dieťaťa a prioritne (minimálne dočasne) akceptovateľne vyriešiť otázku osobnej starostlivosti o maloletého X..

13. Krajský súd považuje za dôležité uviesť, že predmetná zmena skutkového stavu nastala v prejednávanom prípade až po rozhodnutí okresného súdu, na ktorú zmenu však v zmysle § 35 a § 63 CMP je povinný prihliadať. Ide pritom o tak kľúčovú skutkovú okolnosť, ktorá fakticky posúva (eventuálny) prieskum napadnutého rozsudku len do roviny akademickej.

14. Vyslovenie odvolacím súdom akýchkoľvek hodnotení rozhodnutia okresného súdu a jemu predchádzajúceho procesného postupu by totiž nebolo spôsobilé ovplyvniť určujúce konštatovanie o nevyhnutnosti došetrenia aktuálnych skutkových okolností a o potrebe bezprostrednej reakcie súdu prvej

inštancie. Inými slovami, bez ohľadu na prípadný záver o vecnej správnosti napadnutého rozhodnutie muselo by byť toto aj tak zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutia.

15. Úlohou okresného súdu bude štandardným spôsobom vlastným konaniam v mimosporových veciach vykonať doplňujúce šetrenia/doplnenie dokazovania ohľadne aktuálneho skutočného stavu a nadväzne rozhodnúť o otázkach starostlivosti o maloletého X.; samozrejme, nie je vylúčené ani (priebežné, resp. predbežné) rozhodnutie neodkladným opatrením. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že vzhľadom na podanie odvolania poručníčkou ešte v čase pred právoplatnosťou rozhodnutia o určení otcovstva, jednalo sa o odvolanie podané oprávnenou osobou.

16. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e odvolanie prípustné.